BEGELEIDINGSGROEP DE ZEGGE
dinsdag 16 juni 2026 om 9.30u.
VLM Herentals

VERSLAG

Aanwezig

Cathy Berx, gouverneur, voorzitter
Bram Abrams, arrondissementscommissaris (*verslag*)
Kris Gebruers, burgemeester Olen
Ward Kennes, burgemeester Kasterlee
Guy Van de Perre, schepen Kasterlee
Luc Van Laer, schepen stad Geel
Koen Martens, Vlaamse Milieumaatschappij
Els Remans, Vlaamse Landmaatschappij
Karen Vancampenhout, KULeuven
Lennert Damen, Agentschap voor Natuur en Bos
Jo Lybaert, SWECO
Didier Soens, provincie Antwerpen, DIW
Bart Aubroeck, provincie Antwerpen, DIW
Liese Sanchez, stad Geel
Tom Janssen, Aquafin
Lucas Cools, stad Geel
Marc Florus, Vlaamse Milieumaatschappij
Sofie Criekemans, Vlaamse Milieumaatschappij
Laurent Venckeleer, dienst Landbouw provincie Antwerpen
Toon Deswert, KMDA Antwerp Zoo Foundation
Bert Veris, KMDA Antwerp Zoo Foundation
Jos Gysels, Natuurpunt Kempen
Yves Marcipont, Agentschap Landbouw en Zeevisserij
Jasmine Michielsen, Agentschap Onroerend Erfgoed
Bram Cannaerts, Agentschap voor Natuur en Bos
Koen Lommelen, Boerenbond
Iris Janssens, Boerenbond
Hilde Versmissen, Kasterlee
Christophe Vandevoort, Departement Omgeving
Jef De Schutter, strategisch project Kleine Nete

Bijlagen bij het verslag

Zie https://agnas.ruimteinfo.be/kleinenete/dezegge/Begeleidingsgroep005_20260616/Bijlagen/

Agenda

1. Verslag Begeleidingsgroep dd. 25/11/2025
2. Peilbesluit Zegge
    a. Adviesronde oriëntatienota (*zie voorbereidende stukken*)
    b. Peilbesluit
3. Voorbereiding herinrichting
    a. Opdrachten raamcontract ANB
    b. No regret-maatregelen
        i. Hydrologisch herstel Zegge-Zuid
        ii. Mosselgoren
        iii. Rivierherstelprojecten Kleine Nete
    c. Uitbreiding meetnetwerk
4. Living Lab – terugkoppeling
5. Werkgroep waterkwaliteit
6. Communicatie

7. Varia
    a. Afspraken Vijzelgemaal
    b. Bobbejaanland
    c. Doctoraat Dr. Kim Keunbae
    d. Onderzoek Radboud Universiteit / Stichting Bargerveen (Admire)…

1. Verslag Begeleidingsgroep dd. 25/11/2025

Het ontwerp verslag werd aan de leden bezorgd dd. 01/12/2025. We ontvingen schriftelijke opmerkingen van Yves Marcipont, deze geven aanleiding tot volgende aanpassingen / aanvullingen:

- "*ALZ*" wordt vervangen door "*het Agentschap Landbouw en Zeevisserij*"
- Blauwe passage wordt toegevoegd: "*Cathy Berx concludeert dat linkeroever (peilbesluit) en rechteroever twee parallelle sporen zijn. Voor de rechteroever is het wachten op verder onderzoek. Na de modellering van de peilverhoging van de Kleine Nete wordt duidelijk wat de eventuele gevolgen voor rechteroever kunnen zijn waarna we samen zullen zoeken naar oplossingen. Gelet op de vraag van Boerenbond stelt Cathy Berx voor dat het Agentschap voor Landbouw en Zeevisserij voorstellen uitwerkt voor verder onderzoek (= **afspraak**). Nvdr: het Agentschap voor Landbouw en Zeevisserij laat weten dat het Agentschap Landbouw en Zeevisserij geen gebiedsgerichte werking heeft en geen trekkersrol binnen ruimtelijke processen opneemt aangezien dit buiten de kerntaken valt van het agentschap."*

Er zijn geen bijkomende opmerkingen bij het ontwerp verslag. Het aangepast verslag van de Begeleidingsgroep dd. 25/11/2025 wordt definitief goedgekeurd. Het goedgekeurde verslag wordt bezorgd aan het kabinet van de bevoegde minister.

Cathy Berx overloopt de actiepunten zoals opgenomen in het verslag van de Begeleidingsgroep dd. 25/11/2025:

- **Stand van zaken afkoppeling rioleringsstelsel Mosselgoren** => zie agendapunt 5.
- **Bever als aandachtpunt toevoegen in oriëntatienota** => is gebeurd, zie agendapunt 2.
- **Afspraken rechteroever in oriëntatienota** => is gebeurd, zie agendapunt 2.
- **Toelichting meet- en monitoringsplan** => zie agendapunt 3c.
- **Voorstel verder onderzoek rechteroever door Agentschap Landbouw en Zeevisserij** => zie eerder in dit verslag en aanpassing ontwerp verslag Begeleidingsgroep dd. 25/11/2025.
- **Overmaken zorgen continuering financiering aan minister** => is gebeurd. Het antwoord van het kabinet werd reeds eerder overgemaakt aan Boerenbond en luidt als volgt: *Je mag de volgende vergadering aangeven dat het kabinet dit jaar telkens de aanvragen in kerngebied heeft aanvaard en dat engagement ook wil houden. Om ons volgens de regelgeving in orde te stellen hebben we een dossier voorbereid waarbij het flankerend beleid kan gebruikt worden buiten de maatwerkgebieden die in het decreet (PAS) zijn vastgesteld.*
- **Maak FAQ over vergoedingen tgv GRUP** => is gebeurd, zie https://dezegge.dekleinenete.be/topics/3806/entries/76693.
- **Toelichting over waterhuishouding + droogte- en wateroverlastproblematiek tijdens afgelopen, droge periode 2025** => de discussie die aanleiding gaf tot deze vraag, is uitvoerig gevoerd in het specifieke, bilaterale overleg over het Vijzelgemaal (zie agendapunt 7a). Een algemene toelichting wordt nu weinig zinvol / opportuun geacht. Weinig plaatsen in Vlaanderen zijn dermate uitvoerig beschreven (adviezen KUL en INBO, eco-hydrologische studie Witteveen & Bos, oriëntatienota peilbesluit, … (zie dezegge.dekleinenete.be). Bijkomende, concrete vragen kunnen uiteraard nog steeds worden gesteld.
- **Communicatie-initiatieven voorleggen aan de Begeleidingsgroep**: momenteel communiceren we via website en nieuwsbrieven (zie overzicht onder agendapunt 6). We spelen hier erg kort op de bal. Aanvullende, uitvoerige communicatie en participatie is voorzien in 2027 (procedure peilbesluit, inrichtingsnota, GRUP). Zie agendapunt 6.

- **PaluDIGIcultuur toelichten op Begeleidingsgroep** => wordt op vraag van provincie Antwerpen verschoven naar een volgende zitting.

2. Peilbesluit Zegge

2a. Adviesronde oriëntatienota

Toelichting door Koen Martens, zie PPT en ontwerp oriëntatienota als bijlage. De ontwerp oriëntatienota (aangepast aan de ontvangen adviezen) werd op voorhand bezorgd aan de leden van de Begeleidingsgroep.

Bespreking:

- Hilde Versmissen: in het advies van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij wordt gevraagd om het nul-alternatief te beschrijven vóór er uitvoering werd gegeven aan het bewarend aankoopbeleid en een flankerend grondbeleid werd opgestart. Hier wordt niet duidelijk op geantwoord. Koen Martens: dan zullen we dit verder verduidelijken en onderbouwen. In de plan-MER wordt milieueffecten besproken. Aankoop- en grondbeleid zijn daarbij niet bepalend. Het is bovendien niet logisch om voor het 'nul alternatief' een historische situatie te beschouwen waarbij het bewarend aankoopbeleid en een flankerend grondbeleid nog niet werden opgestart. Christophe Vandevoort vult aan dat de peilregeling nog niet werd gewijzigd onder impuls van het aankoop- en grondbeleid. Hilde: dat klopt, maar het grondgebruik is miniem veranderd. Afspraak: de voorgestelde werkwijze met betrekking tot het gehanteerde nul-alternatief en redelijk alternatief blijft behouden en het antwoord op betreffende opmerking van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij wordt verder verduidelijkt en onderbouwd in de oriëntatienota.
- Karen Van Campenhout: zijn er adviezen van het FANC over de vervuiling van de Meirenloop beschikbaar? FANC heeft een veiligheidsmaatregel afgekondigd voor een aantal percelen gelegen in Polder west (zie bijlage). Met FANC is afgesproken dat herinrichtingswerken in betreffende gebied steeds ter advies aan FANC zullen worden voorgelegd. Er is geen advies van het FANC op de oriëntatienota, het peilbesluit zelf wordt ter advies overgemaakt aan FANC. VMM zal het BSP over Winterbeek en Grote Laak ter info overmaken. *Nvdr: zie ook Waterbodemverkenner en Bodemverontreinigingsverkenner.*
- Iris Janssen: de bever is een aandachtspunt, ANB is bezig met de aanduiding van kernleefgebieden. Zal de Zegge ook een kernleefgebied zijn? Lennert Damen: deze oefening loopt nog, de kernleefgebieden zijn nog niet gekend. Koen Lommelen: als De Zegge en omgeving wordt aangeduid als een kernleefgebied voor de bever, is het handhaven van peilen cfr. het toekomstige peilbesluit geen evidentie. Koen Martens: feit dat een gebied wordt aangeduid als kernleefgebied, betekent niet dat niet kan worden ingegrepen. Koen Lommelen stelt via de Vlaamse bevercoördinator over andere info te beschikken. Dit dient te worden uitgeklaard. Cathy Berx: alleszins is de bever in relatie tot het peilbesluit een uitdaging. Ze stelt voor om in het peilbesluit een duidelijke passage over deze problematiek op te nemen (zo mogelijk met een duidelijk handelingskader).
- Toon Deswert: de referentiesituatie is per definitie illegaal vanwege de onvergunde pompen. Kan dit zomaar? Het kan sowieso niet de bedoeling zijn om deze illegale situatie – die het realiseren van de IHD's hypothekeert – middels het peilbesluit als het ware te regulariseren. Koen Martens: de bedoeling is om in het peilbesluit een duidelijk stappenplan uit te werken voor de realisatie van de nodige peilen. Per peilzone zullen eerst de doelstellingen (welke peilen zijn nodig voor de realisatie van de doelstellingen) geformuleerd worden, daarna de peilafspraken op korte termijn (die ingaan bij goedkeuring peilbesluit) en de verdere gefaseerde aanpak inclusief timing (stappenplan). Zoals ook omschreven in de oriëntatienota is het realiseren van de IHD's een essentieel uitgangspunt voor het stappenplan. De referentietoestand heeft betrekking op de plan-MER. Het is duidelijk dat de plan-MER en zeker ook de passende beoordeling/verscherpte natuurtoets moeten nagaan of de voorstellen in orde zijn voor de natuurdoelen. Dit is de cruciale beoordeling in zowel plan-MER als passende beoordeling/verscherpte natuurtoets. De referentietoestand is vooral belangrijk om alle effecten (alle disciplines in de MER) te beoordelen. Het is natuurlijk eenvoudiger en duidelijker om deze beoordeling te doen t.o.v. huidige (gekende) toestand dan van de vergunde toestand (die eigenlijk niet gekend is). Vandaar de keuzes die worden gemaakt voor opmaak van de plan-MER. Dit sluit ook aan bij de vooropgestelde gefaseerde aanpak waarbij vanuit huidige situatie stapsgewijs richting de gewenste peilen geëvolueerd wordt. Alleszins wordt ook getoetst aan de vergunde toestand aangezien deze als scenario (redelijk alternatief) mee wordt genomen. Cathy Berx verwijst in dit kader ook naar de aanmaningen van het dept. Omgeving (afdeling Handhaving) en Natuurinspectie.

De Begeleidingsgroep keurt de oriëntatienota goed met inbegrip van de hiervoor afgesproken aanpassing.

2b Peilbesluit

Toelichting door Koen Martens, zie PPT als bijlage.

Bespreking:

- Cathy Berx: wat wordt bedoeld met knelpunten, is de bever en voorbeeld van een knelpunt? Koen Martens: eventueel wel, maar ook bijvoorbeeld de grondpositie van de overheid of nog te nemen inrichtingsmaatregelen. Ward Kennes: zijn klimatologische extremen ook knelpunten? Koen Martens: bij de opmaak van de peilregeling moeten we hoe dan ook rekening houden met grotere kans op piekneerslag en periodes van droogte. Dit is nog verder uit te werken. Het klimaat is evenwel eerder een context (die de doelafstand mee bepaalt) dan een 'knelpunt' in deze context.
- Iris Janssens: zal de milieubeoordeling ook rekening houden met de radiologische vervuiling? Koen Martens: het is een evidentie dat dit een onderdeel is van de milieubeoordeling. Lennert Damen: met FANC zijn hierover al afspraken gemaakt in het raam van de inrichtingsnota (zie ook eerder).

3. Voorbereiding herinrichting

3a Opdrachten raamcontract ANB

Toelichting door Lennert Damen en Jo Lybaert, zie PPT als bijlage.

Bespreking:

- Koen Lommelen: in het peilbesluit is er voor gekozen om het peilgebied te beperken tot het grondgebied van Geel (en dus rechteroever niet mee te nemen in het peilgebied). Er is afgesproken om de impact op rechteroever maximaal te beperken en – om dit te kunnen objectiveren – te starten met een nulmeting. Zullen deze afspraken worden overgenomen in de inrichtingsnota? Lennert Damen: ja, bovendien creëren we mogelijkheden tot het nemen van maatregelen door het opnemen van rechteroever in de inrichtingsnota. De randvoorwaarden zoals deze verwoord zijn in de oriëntatienota en zullen worden in het peilbesluit, worden uiteraard ook opgenomen in de inrichtingsnota.

3b No regret-maatregelen

I. Hydrologisch herstel Zegge-Zuid
II. Mosselgoren
III. Rivierherstelprojecten Kleine Nete

Toelichting respectievelijk door Els Remans, Lennert Damen en Marc Florus, zie PPT als bijlage.

Bespreking:

- (punt III) Ward Kennes: het college van burgemeester en schepenen van Kasterlee keurde op 15/06/2026 de omgevingsvergunning voor de sloop van het pand ter hoogte van de N19g (in PPT '*hoeve Maria*' genoemd) goed.
- (punt III) Ward Kennes vraagt of de getoonde techniek m.b.t. de bestrijding van Japanse Duizendknoop effectief werkt. Marc Florus: dat is afwachten, maar de aannemer gaat alvast een resultaatsverbintenis aan. Je moet ook rekening houden met een aantal randvoorwaarden naar uitvoering (bereikbaarheid, …).

3c Uitbreiding meetnetwerk

Toelichting door Lennert Damen, zie PPT als bijlage. Er zijn geen vragen en/of opmerkingen.

4. Living Lab – terugkoppeling

Toelichting door Ward Kennes, zie PPT als bijlage.

Bespreking:

- Koen Lommelen: zijn er voldoende middelen om effectief zaken te doen op het terrein? Cathy Berx verwijst in dit kader naar het dossier van de Lokale Gebiedscoalitie Blue Deal dat mogelijks ook extra middelen kan creëren om maatregelen van het Living Lab te co-financieren. Ward Kennes: de gemeente Kasterlee steunt drie lokale gebiedscoalities (Kleine Nete, Bovenlopen Kleine Nete & Wamp, Aa), ook IOK zal steun uitspreken. Cathy Berx en Jef herhalen de oproep om intentieverklaringen te in te dienen.
- Iris Janssens: is ook de Hooibeekhoeve betrokken in de groep van landbouwers die gaan nadenken over een vernieuwde en concrete rol voor landbouwers in het gebied? Els Remans: Hooibeekhoeve is lid van de kerngroep en is uitgenodigd voor het overleg op 18/06/2026.
- Els Remans geeft toelichting bij de concrete interesses die er leven bij een aantal lokale landbouwers. De verslagen van overlegmomenten in het raam van Living Lab Kleine Nete zullen worden gedeeld met de Begeleidingsgroep Zegge.

5. Werkgroep waterkwaliteit

Toelichting door Marc Florus, zie PPT als bijlage.

Bespreking:

- Iris Janssens: heeft het recreatief vissen op de Kleine Nete een impact op de biologische resultaten? Marc Florus / Lennert Damen leggen uit waarom er van wordt uitgegaan dat dit geen significante impact heeft op de biologische resultaten.
- Cathy Berx: wat is de reden dat fysico-chemie een zorgpunt blijft? Marc Florus: dat heeft hoofdzakelijk te maken met de nog aanwezige lozingspunten.
- Karen Van Campenhout: wordt de chemische toestand gemonitord in de waterbodem of de waterkolom? Marc Florus: ~~in de waterbodem~~ op de waterbodem (driehoeksmossels) en in de waterkolom (vis).
- Koen Lommelen: waar wordt Kleine Nete beoordeeld? Marc Florus: de operationele meetplaats ligt in Herentals. Voor macrofyten worden drie trajecten in het bovenstroomse pand gemonitord. Op de volgende zitting van de werkgroep Waterkwaliteit zal hier uitvoerig op worden ingegaan.
- Marc Florus pleit voor een structurele oplossing voor de aanhoudende problemen met horeca Den Thijs en vraagt aan de stad Geel om handhavend op te treden en herhaalt zijn oproep om de riolering Rauwelkoven in te dienen in de lopende GIP oproep 2026 (tem 15/72026).
- Tom Janssen vult aan op de PPT van VMM en geeft een stand van zaken van de sanering van het overstort aan de Geelse Baan. Er werden intussen 2 opdrachten goedgekeurd:
    - Sanering overstort (OS) Geelse Baan door middel van de aanleg van een BBB (bergbezinkingsbekken). Aquafin bestudeert dit momenteel maar heeft het volume al bijgesteld van 5000 m³ naar 2500 m³. Op vraag van Guy Van de Perre verduidelijk Tom dat het BBB hydraulisch gezien het best wordt ingepland ter hoogte van het pompstation Zaardenstraat.
    - Studie groene overstortbehandeling: deze studie loopt ook en onderzoekt ook de beste inplantingsplaats voor deze overstortbehandeling. Hiervoor is recent nog een bijkomende potentiële ligging aangereikt door VMM naar aanleiding van de aankoop van enkele gronden ter hoogte van Hoeve Maria/Forellenvijver. Deze piste wordt momenteel door Aquafin onderzocht rekening houdend met de gevoeligheid voor overstromingen en de hoge(re) grondwaterstand. Dit dossier is uiteraard gekoppeld aan de aanleg van het BBB (zie voorgaande punt).
- Tom Janssen geeft een stand van zaken van het dossier KWZI Mosselgoren. Dit KWZI zal op termijn gesupprimeerd worden en de vuilvracht zal aangesloten worden op de persleiding richting Lichtaart. De werken zijn op dit moment gepland voor het voorjaar 2027. Marc Florus vraagt naar de bezorgheden die ook reeds op de WG Waterkwaliteit werden besproken met betrekking tot de extra belasting van het OS op de Kleine Nete ter hoogte van Camping Korte Heide (op die persleiding) en dit naar aanleiding van de vaststelling dat Mosselgoren destijds toch niet volledig werd afgekoppeld (i.e. > 2 DWA). Tom Janssen antwoordt dat dit de aanleiding is om een studie te starten naar de belasting van het stelsel in Lichtaart richting RWZI Lichtaart. Voor een glasvezelonderzoek van de riolering in Mosselgoren ontbreekt momenteel ca. 30.000 euro. Guy Van de Perre merkt op dat men nu reeds op korte termijn wenst aan te sluiten vooraleer de studieresultaten bekend zijn. Deze bezorgdheden dienen opnieuw meegenomen worden naar de WG Kwaliteit in september 2026.

6. Communicatie

Toelichting door Cathy Berx, zie PPT als bijlage en dezegge.dekleinenete.be.

Bespreking:

- Cathy Berx wijst op de grote hoeveelheid en up-to-date info die beschikbaar is op de website (dezegge.dekleinenete.be) en via de nieuwsbrieven. Uitdaging is wel om de geïnteresseerde burger er naartoe te leiden, mogelijks kunnen de gemeentelijke communicatiekanalen hier bij helpen. Kasterlee verwijst via https://www.kasterlee.be/zien-en-doen/natuurgebieden naar de dezegge.dekleinenete.be. Eerdere doorverwijzingen op de websites van Olen en Geel blijken niet meer online te staan, bij deze een vriendelijk verzoek om dit te herbekijken.

7. Varia

7a Afspraken Vijzelgemaal

Toelichting door Bart Aubroeck, zie PPT als bijlage.

7b Bobbejaanland

Toelichting door Cathy Berx, zie PPT als bijlage. Ze vraagt akkoord voor de toetreding van Bobbejaanland tot de Begeleidingsgroep Zegge en informeert de Begeleidingsgroep over het standpunt van de Taskforce met betrekking tot parkeren in de landbouwpolder (zie PPT als bijlage).

Bespreking:

- Ward Kennes hoopt dat via de toetreding van Bobbejaanland tot de Begeleidingsgroep Zegge een aantal dossiers die in de pijplijn zitten, kunnen versneld worden. VMM treedt dit bij.

De Begeleidingsgroep Zegge gaat akkoord met de toetreding van Bobbejaanland tot de Begeleidingsgroep Zegge.

7c Doctoraat Dr. Kim Keunbae

Karen Vancampenhout informeert de Begeleidingsgroep over het doctoraat van Dr. Keunbae Kim over het meten van de toestand van veen met De Zegge en de Liereman als case studies.

Naast een nieuwe (goedkope en haalbare) techniek via infrarood in plaats van de duurdere, gespecialiseerde technieken (zoals pyrolyse) om de ‘gezondheid’ van veen te monitoren leverde zijn doctoraat ook heel wat nieuwe inzichten op over de toestand van het veen in beide gebieden. In De Zegge werd (helaas) voor de eerste keer in West-Europa een ‘peat collapse’ vastgesteld, letterlijk het ‘instorten’ van het veen (structuurverlies) op verschillende locaties, wellicht door een combinatie van herhaaldelijk verdrogen-vernatten in combinatie met sulfaat uit de ondergrond (of de omgeving). De toestand is dus ernstiger dan gedacht, het goede nieuws is wel dat we verdere achteruitgang kunnen tegengaan door spoedig hydrologisch herstel.
De resultaten van dit doctoraat tonen nogmaals aan dat de ingeslagen weg van structureel systeemherstel niet alleen erg noodzakelijk maar ook erg urgent is.

Het doctoraat zal worden toegelicht op een volgende zitting van de Begeleidingsgroep.

7d Onderzoek Radboud Universiteit / Stichting Bargerveen (Admire)

Toon Deswert informeer de Begeleidingsgroep Zegge over nieuw onderzoek van Radboud Universiteit en Stichting Bargerveen dat bevestigt wat steeds duidelijker wordt: het herstel van veengebieden behoort tot de meest effectieve klimaatmaatregelen die we vandaag kunnen nemen.

Hoewel veengebieden slechts een klein deel van het aardoppervlak beslaan, slaan ze enorme hoeveelheden koolstof op. In onze grensregio zijn veel beekdalvenen echter door jarenlange ontwatering verdroogd en aangetast. Onderzoek in onder meer De Zegge en Urkhovense Zeggen toont aan dat deze gebieden nog steeds uitzonderlijk waardevolle koolstofvoorraden bevatten. Met gemiddeld zo’n 400 ton koolstof per hectare

slaan deze veengebieden minstens drie keer meer koolstof op dan gemiddelde landbouwgronden. Dat maakt hun bescherming cruciaal. Wanneer veen uitdroogt, breekt het af en komt de opgeslagen CO_2 vrij in de atmosfeer.

De resultaten van de metingen in 2024 zijn hoopgevend. In De Zegge zorgden hoge waterstanden ervoor dat het gebied netto CO_2 opnam, waardoor de beperkte methaanuitstoot ruimschoots werd gecompenseerd. De totale uitstoot bleef daardoor bijzonder laag in vergelijking met ontwaterde graslanden. Aandachtspunt hierbij: deze winst werd in 2025 weer volledig teniet gedaan.

Ook dit onderzoek toont aan dat dat de ingeslagen weg van structureel systeemherstel noodzakelijk en urgent is. Natte beekdalvenen zijn goed voor biodiversiteit én voor het klimaat. Door deze gebieden structureel nat te houden, worden waardevolle koolstofvoorraden beschermd, ecosystemen versterkt en worden klimaatdoelen gerealiseerd. Meer info: https://interregvlaned.eu/nieuws/veenherstel-loont-onze-beekdalvenen-als-cruciale-klimaatbuffers.